אוצר מדרשים — מדרש רבותינו על הפסוק והוא עבר לפניהם

מדרש רבותינו על הפסוק והוא עבר לפניהם

[מבית המדרש ח"ה צד 52]

כרחם אב על בנים כן תרחם עלינו. אמרו, כד שמע יואב לדוד דאמר כן תמהא, כלום אבא מרחם על בנוי טפי מאמהון? והלא אימא רחמא עליהון סגי היא, מצטייפא עליהון בעבורא ועל מתברא (צופיה ותשגיח עליהן בזמן עיבורה ובזמן הלידה) והיא מרביה להון בביתא, והוא אמר כן? אלא אמר יואב איזיל ואחמי בריתא דברין ואדע קושטא אם לאו. עטר בכל תחום ישראל לאיסתכלא, מטא לחד אתר ואיתאכסן גבי חד גבר סב מסכן דהוו ליה תרין עשר בנין וההוא גברא טריד בל יומא ויומא בעבידתיה ולעידן רמשא הוא קני מאגריה לחמא והוא זון גרמיה ואינתתיה ובנוי בדוחקא, ואע"ג דהוא סב ומסכן לא הוה לבנוי למטרח בעבידתהון אלא הוא טרח עליהון וזון להון, וכך הוא עביד כל ליליא: פריס לחמא לארבסר בצועין והדר יהיב לכל חד פרוסתיה ולאינתתיה פרוסא חדא והוא אכיל חדא. כד חמא יואב תמה אמר לית לי לנסויי כי אם בהדין. למחר כד אזיל סב לדברא לעבידתיה אמר ליה יואב מה עסקך דאת גבר סב ואת טרח כל יומא ומאכיל לבניך, לא טב הוא ליך דאינון יפלחון ואת אכיל? אם למלכי (עצתי) את שמע הוי מזבין חד מנהון ופרנס בהון גרמך ובניך אוחרנין. כד שמע ההוא גבר סב נזף ביה ואזל ליה. אזל יואב גבי אמהון נמת לאימה פתגם דין דאתון אתון עבדין סבין ואית לכון תרין עשר בנין ואתון טרחין ואינון אכלין. אמרה כן עלמא נהוג דאבא ואימא זנין לבניהון, אמר לה כד אתון מלאין נפשכון בעבידתא כל יומא לא טב לכון דפרנסין יתהון בלא עמלא ובלא ליאותא מגו רווחתא, אמרה ליה באידין ענינא, אמר לה זבינו לחד מבניכון ואתון נסבי מיניה ממונא סגי ותפרנסון גרמיכון ובניכון ברווחתא, אמרה ליה אימר לבעלי דלמא יאות ליה, אמר לה תימרי ליה, אמרה ליה דלמא לא צבי, אמר לה זביני יתיה ובעליך מטול דאינון סגיאין לא חכים ליה, אמרה ליה מסתפינא דאי ידע ביה ולא יכילנא למיהדר הוא קטיל לי, אמר זביני יתיה לי ואני איתי לך טימיה (אוצר) מאה דינרין דדהב ואי רגיז אנא מהדרנא ליה. כד שמעת ליה נסבא ממונא ויהבת ליה חד מבניהון ואזל ליה יואב לבר מההוא דוכתא עד דיחמי מה ליהוי. ברמשא כד יתיב סבא למיכל על פתורא נסב לחמא ובצע ליה לארבסר ביצועין ויהב לכל חד וחד פרוסתיה וכד חמא דאישתאיר ליה פרוסא חד צוח בקל סגי וחד אנה הוא? נמת ליה אינתיה עם חביבא הוא, אמר לה זילי צוחי ליה דלא אכול עד דייתי, אמרה ליה ניכול והדר אצוח ליה, אמר לה דלא נשהים. כד חמתא כן אמרה ליה מה אנא מכסינא מינך דזבינתיא לההוא גברא דהוה בביתא דין והא לך מאה דינרין דדהב דנסיבית מיניה ובגין דלא תצטער במזוניהון עבדית כן, כד שמע כן שדי סגי (הפיל את עצמו כמה פעמים לארץ) ולא אכל ולא אישתי בהאי ליליא. בצפרא קם ונסב הנהו מאה דינרין ונסב מאני זיינא דידיה דאם משכח לגברא דזבין בריה

ולא בעי למיהדר ליה ולמשקל ממוניה דהוא קטל ליה. אזיל בתריה דיואב דהוא קאים באורחא והוא ממתין על דא, ארים עינוהו וחמא להההוא סבא רהיט בסטריה, אמתון ליה. אמר ליה ההוא סבא אהדר לבריה וסב טימא דידך, אמר ליה יואב אימיה זבנית יתיה לי ואנא מהדרנא לך ולית לה חלק בברך כותך? אם תימר אף לך אית חלק ביה, כבר אית לך תריסר בנין ובכלהון אית לה פלגא ואת פלגא, היא זבנה חד ואת סב חד לקבליה, א"ל לא תוסף למללא כן דאי לא מהדרת לי יתיה או אקטלך או תקטליני. כד שמע יואב כן גחך ונסב ממונא ואהדר ליה ית בריה. אמר יואב יאות אמר דוד כרחם אב על בנים ולא כרחם אם, דאילו דין טליא אימיה זבינת יתיה ליה, דלא היא טרחת במזוניה, ואבוה דטרח במזוניה מסר גרמוהי למקטלא עליה, הוי כרחם אב על בנים!